

Výukový materiál v rámci projektu OPVK 1.5 Peníze středním školám

Číslo projektu:	CZ.1.07/1.5.00/34.0883
Název projektu:	Rozvoj vzdělanosti
Číslo šablony:	III/2
Datum vytvoření:	11.2. 2013
Autor:	Mgr. Karla Bedrlíková
Určeno pro předmět:	Český jazyk a literatura
Tematická oblast:	Světová literatura po roce 1945
Obor vzdělání:	Kosmetické služby(69-41-L/01), 4. ročník
Název výukového materiálu:	Ken Kesey - Vyhod'me ho z kola ven
Popis využití:	Výukový materiál s úkoly pro žáky s využitím dataprojektoru, notebooku, vlastní četby díla
Čas:	20 minut

KEN KESEY

Vyhodíme ho z kola ven

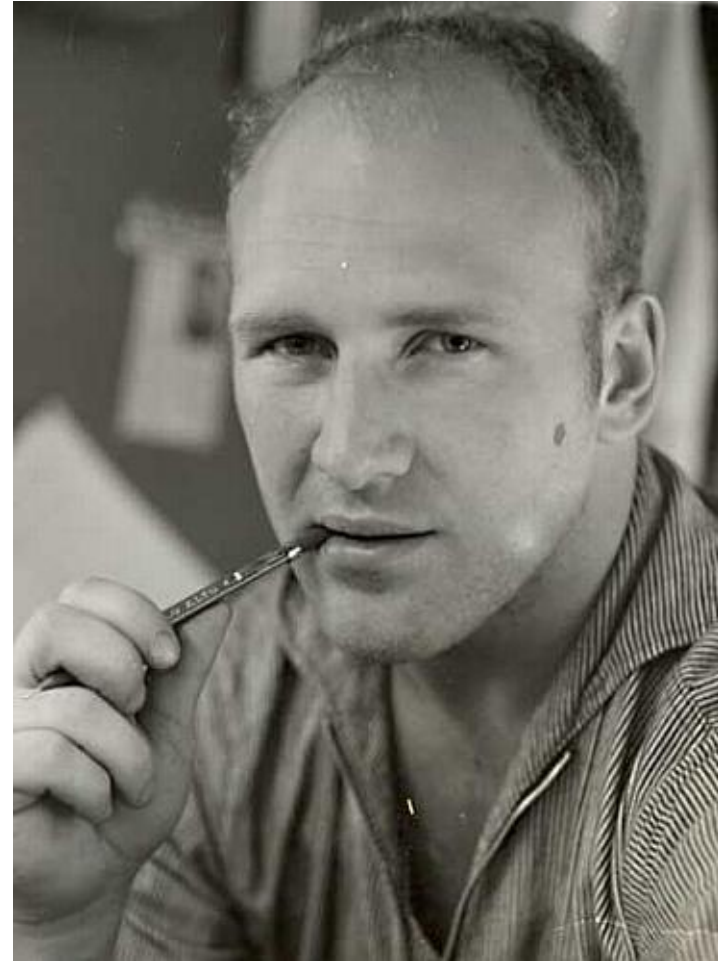
KEN KESEY (1935-2001)

- ◉ americký spisovatel
- ◉ bývá řazen k **postmoderně**, někdy je považován za styčný bod mezi **beatniky** a hnutím **hippies**
- ◉ ? Otázka č. 1 - Objasněte zvýrazněné pojmy
- ◉ vystudoval divadelní umění na oregonské univerzitě
- ◉ při studiích si přivydělával jako noční ošetřovatel na psychiatrickém oddělení
- ◉ také se stal dobrovolníkem ve výzkumu Veterans Hospital, který zkoumal účinky halucinogenů => inspirace k napsání **Vyhod'me ho z kola ven**

KEN KESEY

- ◉ po vydání druhého románu **Tak mě někdy napadá** (1964) si koupil školní autobus a vydal se v doprovodu **Neala Cassadyho** na výlet přes USA, v New Yorku se seznámil s **A. Ginsbergem** a **J. Kerouackem**

- ◉ **?** Otázka č. 2 - Dovedete zařadit výše jmenované osoby? Co o nich víte?

Obr. 1

KEN KESEY

- ◉ oženil se v jednadvaceti letech a měl před sebou kariéru farmáře
- ◉ chtěl se stát hercem, ale inspirován Kerouackovým románem Na cestě se rozhodl pro dráhu spisovatele
- ◉ byl obviněn z přechovávání marihuany - soudní proces pojal jako hru = nafingoval vlastní smrt a utekl do Mexika, po návratu přehodnotil svůj život, odseděl si pět měsíců a usadil se na farmě v Pleasant Hill
- ◉ **Keseyho výprodej** (1973) - rozebírá okolnosti svého vztahu k drogám, svou práci v blázinci, uveřejňuje poznámky z vězení, korespondenci s přáteli

VYHOĎME HO Z KOLA VEN

- ◉ halucinogeny umožnily autorovi vcítit se do rozpoložení chovanců ústavu
- ◉ když se mu jednou v noci pod vlivem narkotik zjevila tvář indiána, napadlo ho téma románu *Vyhoďme ho z kola ven*
- ◉ příběh profesionálního hráče, vtipálka a rebela Randla Patricka McMurphyho, který se prohlásí za psychopata, aby pobytem v blázinci unikl práci na nápravné farmě
- ◉ v léčebně se seznámí s koktavým Billy Bibbitem, žárlivým Hardingem, Cheswickem a hluchoněmým náčelníkem Bromdenem

VYHOĎME HO Z KOLA VEN

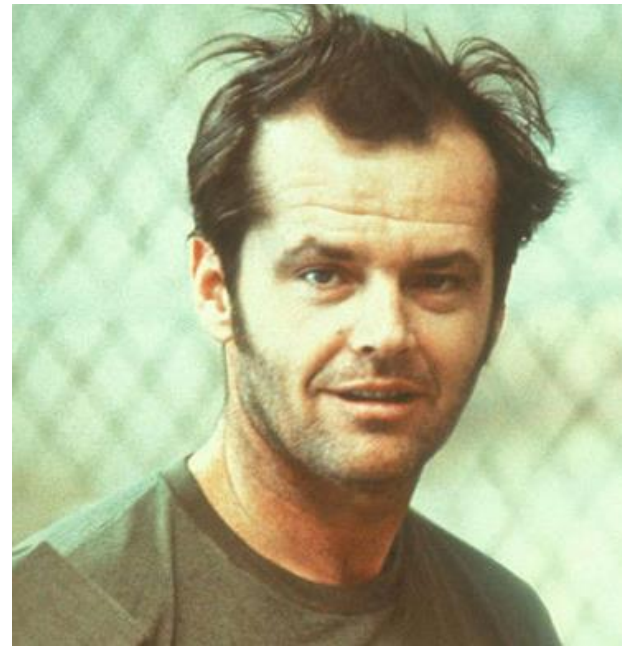
- ◉ dostane se do péče Velké sestry, která s pomocí trojice černošských lapiduchů tyransky vládne nad svým oddělením
- ◉ Patrick nesnese pohled na pacienty, kteří jsou v rukou despotické sestry pouhými loutkami, v nichž byla ubita poslední kapka hrdosti, a pustí se s ní do boje
- ◉ vyhrává nad ní jedno kolo za druhým - prosadí zřízení herny, zorganizuje rybářský výlet, uspořádá na klinice večírek...

Obr. 2

VYHOĎME HO Z KOLA VEN

- ◉ McMurphy celé oddělení zpřehází vzhůru nohama => Velkou sestru přivádí k zuřivosti, ona to ale na sobě nedá znát.
- ◉ Patrick sjednal Billymu rande s prostitutkou Candy - Velká sestra je přistihla a vyhrožuje Billymu, že to řekne jeho matce. Billy si proto ze strachu podřezal krk.
- ◉ Patrick se neudrží, chce Velkou sestru uškrtnout, ale je přemožen.

Obr. 3

VYHOĎME HO Z KOLA VEN

- ◉ McMurphy na několik týdnů z oddělení zmizí
- ◉ z ústavu odešla spousta mužů, Velké sestře se tak oddělení rozpadá
- ◉ McMurphynu byla provedena lobotomie => stala se z něj vegetující troska
- ◉ náčelník Bromden ho udusí polštářem a sám pak utíká z ústavu
- ? Otázka č. 3 - Proč se podle vás Bromden rozhodne k tomuto kroku?
- ? Otázka č. 4 - Pokuste se vystihnout hlavní myšlenku románu.

PŘELET NAD KUKAČČÍM HNÍZDEM

- ◉ román zfilmoval **Miloš Forman** (1975), 5 Oscarů, **McMurphy** - **Jack Nicholson**
- ◉ Kesey původně toužil po hlavní roli i režii, když nic nezískal, zatrpkl a film zatracoval (tajně ho ale viděl)
- ◉ Formana neodradilo ani to, že podle filmové statistiky bylo natočeno 75 filmů o duševně chorých a všechny propadly
- ◉ problémy vznikaly při hledání ústavu, kde se měl film natáčet => všechny odmítaly, braly knihu jako útok na celý zdravotnický systém
- ◉ přednosta ústavu v Salemu svolil pod podmínkou, že se jeho svěřenci zapojí do pomocných prací => u řady pacientů se projevil výrazně kladný terapeutický účinek
- ◉ Forman přidělil každému herci pacienta, aby pozoroval jeho návyky, řeč...

PŘELET NAD KUKAČČÍM HNÍZDEM

- ◉ herci měli v ústavu stejnou postel i předměty denní potřeby jako běžní pacienti
- ◉ při předávání Oscarů Miloš Forman po šesti letech viděl své syny, dvojčata Matěje a Petra, kterým tehdejší komunistický režim povolil návštěvu otce až při této příležitosti
- ◉ ? Otázka č. 5 - Zjistěte hlavní rozdíl mezi románem Vyhod'me ho z kola ven a jeho filmovým zpracováním.

Obr. 4

POUŽITÁ LITERATURA

Prokop, Vladimír: Přehled světové literatury 20.století, Sokolov 2006.

Kesey, Ken: Vyhod'me ho z kola ven. Praha, Argo 2010, 281 s.

www.wikipdie.cz

www.cesky-jazyk.cz

Všechny obrázky a ukázka byly staženy 11.2.2013

Obr. 1 - http://www.knucklepit.com/mixed-martial-arts-ken_kesey.htm

Obr. 2 - <http://jandulina89.blog.cz/1106/prelet-nad-kukaccim-hnizdem>

Obr. 3 - <http://www.topzine.cz/jack-nicholson-zivotopis-svudnika-ktery-mel-v-posteli-pulku-hollywoodu>

Obr. 4 - <http://magazin.realfilm.cz/2011/01/prelet-nad-kukaccim-hnizdem-1975/>